

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

4 november 2002

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid
en de gewesten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Patrick Hostekint**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1323 (2002-2003)

– Nr. 1 : ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting	4
I.1.	Uitvoering van het Lambermontakkoord	4
I.2.	Algemene schets van het akkoord en zijn twee bijlagen	4
I.3.	Belangrijkste bepalingen	4
	A. De zendingen	4
	B. De informatie	5
	C. Taken van gemeenschappelijk belang	5
I.4.	Structuur van het Agentschap	5
I.5.	Financiering van het Agentschap	5
I.6.	Bij wege van conclusie	6
II.	Algemene bespreking : tussenkomsten van de leden en replieken van de minister	6
II.1.	Tussenkomst van de heer Johan Weyts	6
	A. Vragen en opmerkingen van het lid	6
	B. Repliek van de minister	7
II.2.	Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	7
	A. Vragen en opmerkingen van het lid	7
	B. Repliek van de minister	10
II.3.	Tussenkomst van de heer Frans Ramon	11
	A. Vragen en opmerkingen van het lid	11
	B. Repliek van de minister	11
II.4.	Tussenkomst van heer Patrick Hostekint	11
	A. Vragen en opmerkingen van het lid	11
	B. Repliek van de minister	12
II.5.	Tussenkomst van de heer Jacques Laverge	13
	A. Vragen en opmerkingen van het lid	13
	B. Repliek van de minister	13
II.6.	Tussenkomst van de heer Luc Van den Brande	14
	A. Vragen en opmerkingen van het lid	14
	B. Repliek van de minister	14
III.	Stemmingen	15
III.1.	Artikelsgewijze stemming	15
III.2.	Stemming over het geheel	15

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van dinsdag 15 oktober 2002, het ontwerp van decreet besproken strekkende tot instemming van het Vlaams Parlement met het – in uitvoering van de afspraken inzake buitenlandse handel uit het Lambermontakkoord – tussen de federale staat en de gewesten afgesloten samenwerkingsakkoord tot oprichting van een "Agentschap voor Buitenlandse Handel". Het betreffende ontwerp werd meerderheid tegen oppositie aangenomen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER JAAK GABRIELS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, BUITENLANDSE HANDEL EN HUISVESTING

I.1. Uitvoering van het Lambermontakkoord

Ter situering van het voorliggende ontwerp van decreet wijst de minister er bij de aanvang van zijn uiteenzetting op dat de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen ook op het vlak van de buitenlandse handel nieuwe bevoegdheden geeft aan de gewesten. De bijzondere wet tot hervorming van de instellingen bepaalt terzake onder andere dat de federale overheid en de gewesten een samenwerkingsakkoord sluiten "voor de oprichting van een Agentschap, dat zal beslissen tot en overgaan tot de organisatie van gezamenlijke handelsmissies op initiatief van één of meer gewesten of op vraag van de federale overheid, en dat informatie, studies en documentatie over de buitenlandse markten zal organiseren, ontwikkelen en verspreiden". Het aan de commissie voorgelegde ontwerp van decreet strekt er dan ook toe instemming te verlenen aan een op 24 mei 2002 ondertekend samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel.

I.2. Algemene schets van het akkoord en zijn twee bijlagen

De minister gaat daarna over tot een schematische overzicht van de inhoud van het samenwerkingsakkoord en de twee eraan gehechte bijlagen.

De artikelen 1 tot en met 5 van het samenwerkingsakkoord hebben betrekking op de oprichting van het Agentschap, zijn zetel, zijn bevoegdheden, de verplichtingen inzake medewerking met het Agentschap van de diplomatieke agenten, de consulaire agenten en de gewestelijke vertegenwoordigers in het buitenland, evenals de voorwaarden voor toegang tot de databanken van het Agentschap. Conform artikel 3 van het samenwerkingsakkoord definieert Bijlage 1 de activiteitsdomeinen en de bevoegdheid van het Agentschap.

De artikelen 6 tot en met 10 regelen de samenstelling en de werkwijze van de raad van bestuur van het Agentschap evenals het toezicht dat door de gewestregeringen op dit orgaan wordt uitgeoefend. In uitvoering van artikel 10 van het samenwerkingsakkoord stelt Bijlage 2 de bepalingen vast die in het huishoudelijk reglement moeten worden opgenomen.

De artikelen 11 en 12 tenslotte, betreffen respectievelijk het personeel en de begroting van het Agentschap.

I.3. Belangrijkste bepalingen

De minister wijst erop dat de bevoegdheid van het Agentschap in het akkoord duidelijk omlijnd wordt. Deze omvat in essentie drie domeinen, met name : (1) zendingen, (2) de informatie, en (3) een aantal taken van gezamenlijk belang.

A. De zendingen

Inzake de zendingen benadrukt de minister dat de raad van bestuur van het Agentschap bij unanimiteit moet beslissen over de gezamenlijke zendingen die onder het voorzitterschap van de erevoorzitter worden georganiseerd. De inschrijving van bedrijven voor dergelijke gezamenlijke zendingen gebeurt via Export Vlaanderen. Enkel nadien, bij de administratieve voorbereiding en afwikkeling van de zendingen kan het Agentschap rechtstreeks de betrokken bedrijven contacteren. Dit laatste was vanuit praktisch oogpunt trouwens zowat de enig logische optie.

De minister wenst daarop nogmaals duidelijk zijn standpunt te benadrukken dat vanaf het ogenblik dat de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH) ophoudt te bestaan – hetgeen vrijwel zeker het geval zal zijn op 1 januari 2003 – de gezamenlijke economische zendingen onder voorzitterschap van de Prins zullen worden geleid door een gewestelijk minister van buitenlandse handel. Gelet op het economisch gewicht van Vlaanderen

binnen het exportgebeuren, is het daarbij volgens de minister maar billijk dat Vlaanderen de leiding zou nemen van twee van de geplande vier zendingen. Hij zal met zijn collega's van de andere gewesten afspraken maken wie welke zending zal leiden.

B. De informatie

Het Agentschap organiseert, ontwikkelt en verspreidt informatie, studies en documentatie over buitenlandse markten, maar dit enkel ten behoeve van de gewestelijke diensten belast met de buitenlandse handel. De bedrijven kunnen zich hiervoor dus niet rechtstreeks tot het Agentschap richten. Daarenboven is de door het Agentschap te verzamelen informatie beperkt tot : (1) een aantal reglementaire en wettelijke vereisten inzake de uitvoer, en (2) de economische gegevens en praktische kennis. Met dit laatste worden meer in het bijzonder algemene macro-economische en conjuncturele analyses, nationale en internationale vergelijkende statistieken en informatie over de door de internationale financiële instellingen gefinancierde projecten bedoeld. Voor Vlaanderen is het Export Vlaanderen (of, in de toekomst, de opvolgerorganisatie voor het internationaal ondernemingsgebeuren daarvan, Flanders Investment and Trade, FIT), dat die gegevens ter beschikking stelt van het publiek via het systeem van e-government.

Dienaangaande affirmeert de minister dat zijn standpunt terzake erin bestaat dat de bevoegdheid van het Agentschap in geen geval het e-governmentproject van Vlaanderen in de weg mag staan. Hij wijst erop dat in het kader van de reorganisatie van de Vlaamse overheid, het beheer van de Vlaamse ondernemerssite werd overgeheveld naar de Vlaamse minister van economie. De site in kwestie heeft de ambitie om uit te groeien tot de portaalsite en enig virtueel loket van het "Huis van de Vlaamse Economie", waar alle ondernemers terecht zullen kunnen voor alle informatie en dienstverlening. In die optiek is het dus volkomen uitgesloten dat het Agentschap dubbel werk zou verrichten of concurrentieel zou zijn aan het Vlaamse e-governmentproject.

C. Taken van gemeenschappelijk belang

Tot slot is het Agentschap ook bevoegd voor de taken van gezamenlijk belang waartoe de raad van bestuur unaniem heeft beslist. Bij wege van voorbeeld haalt de minister aan dat het Agentschap bij buitenlandse VIP-zendingen naar België de loketfunctie zou kunnen waarnemen. Ook de relatie met de kamers van koophandel in het buitenland dient te worden geregeld. Daarnaast wordt het

Agentschap belast met de uitreiking van een aantal exportprijzen (met name de Mercurius-prijs en de Royal Export Awards).

I.4. Structuur van het Agentschap

De minister schetst daarna in grote lijnen de structuur van het toekomstige Agentschap voor Buitenlandse Handel. Het Agentschap in kwestie zal worden bestuurd door een taalparitair samengestelde raad van bestuur van 16 leden. Daarvan zijn er twee vertegenwoordigers van elke overheidsentiteit die deelneemt aan het akkoord en twee vertegenwoordigers van de economische actoren van elk van die entiteiten. De voorzitter en de ondervoorzitter van de raad van bestuur worden verkozen door de raad, overeenkomstig deze dubbele pariteit.

Uiterst belangrijk is ook dat artikel 11 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het aantal personeelsleden van het Agentschap niet hoger mag zijn dan vijftig. Het Agentschap start overigens op met 44 mensen, allen overgedragen van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel. De personeelsformatie, het arbeidsreglement en de bezoldigingsregeling van het personeel – dat dus in dienst wordt genomen onder arbeidsovereenkomst – wordt door de raad van bestuur vastgelegd. De minister preciseert dat de betrokken 44 personeelsleden aanvankelijk in gelijke mate over de beide taalgroepen zullen worden verdeeld. Na drie jaar werking van het Agentschap zullen de taalkaders ervan worden herbekeken. Dit op grond van de diverse criteria die zijn bepaald in de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken van 18 juli 1996. In casu zal met name het aantal zaken die in elke taalrol worden behandeld determinerend zijn.

I.5. Financiering van het Agentschap

De financiering van het Agentschap wordt verzekerd door een federale dotatie die is vastgesteld op net geen twee miljoen vijfhonderduizend euro. Ook de gewesten leveren een dotatie op grond van een verdeelsleutel waarin wordt voorzien door de bijzondere financieringswet. Naast de hogerge-noemde federale dotatie ten belope van ongeveer 100 miljoen Belgische frank, is er zo – ingevolge een akkoord tussen de ministers-presidenten van de gewesten en de federale eerste minister – afgesproken dat Vlaanderen 1.785.000 euro (of ongeveer 72 miljoen Belgische frank) zal bijdragen, Wallonië 33,4 miljoen frank en Brussel 10,5 miljoen Belgische frank. Voor wat Vlaanderen betreft

is dit bedrag reeds ingeschreven op de begroting 2003.

I.6. Bij wege van conclusie

Twee basisbekommernissen die reeds meermaals ter sprake kwamen in het Vlaams Parlement, worden met het voorliggende samenwerkingsakkoord effectief hard gemaakt. Vooreerst wordt het nu ook mogelijk voor gewestministers om gezamenlijke buitenlandse zendingen van het Agentschap te leiden, en tweedens is nu ook instemming nodig vanwege de gewesten voor de taakstelling van dit Agentschap. Hierover bestaat volkomen overeenstemming tussen het federale niveau en de drie gewesten. Qua structuren wordt het beeld voor de gebruikers (d.w.z. de exporterende ondernemingen) op die manier meteen ook een heel stuk duidelijker en doorzichtiger.

De minister besluit zijn inleidende uiteenzetting met een verwijzing naar het uiterst positieve advies van de SERV van 10 juli 2002. De SERV verheugt zich daarin met name over het feit dat, na jaren van onduidelijkheid over de verdeling van de bevoegdheden inzake buitenlandse handel, de gewesten thans exclusief bevoegd zijn voor exportpromotie. De SERV stelt vast dat de taken van het Agentschap duidelijk zijn afgebakend en dat het Agentschap een dienstencentrum moet zijn dat toelevert aan de gewestelijke instellingen voor exportpromotie.

Dat laatste is ook precies wat in het nu voorliggende samenwerkingsakkoord werd opgenomen. Dienovereenkomstig verzoekt de minister de commissieleden dan ook om het hen voorgelegde ontwerp van decreet te willen goedkeuren.

II. ALGEMENE BESPREKING : TUSSENKOMSTEN VAN DE LEDEN

II.1. Tussenkomen van de heer Johan Weyts

A. Vragen en opmerkingen van het lid

De heer Johan Weyts drukt zijn teleurstelling uit over het feit dat het aandeel van Vlaanderen in de Belgische export absoluut niet vertaald wordt in de samenstelling van de raad van bestuur van het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Het feit dat de mandaten in die raad van bestuur gelijkelijk verdeeld worden over de drie gewesten én de federale overheid, holt zijns inziens zelfs de verdere defederalisering van de buitenlandse handel voor een

groot stuk opnieuw uit. Nochtans is precies dit gegeven van Vlaamse kant uit steeds aangeklaagd geworden voor wat de structuren van de oude BDBH betreft. Aan een aloude Vlaamse verzuchting is hier dus niet tegemoet gekomen. Er valt dan ook te verwachten dat de problemen die zich op dit vlak voordeden ten tijde van de BDBH, zich in de toekomst opnieuw zullen stellen. Het risico is zelfs niet denkbeeldig dat de absolute pariteit in de raad van bestuur van het Agentschap ertoe zal leiden dat de Vlaamse belangen nog minder dan in het verleden aan bod zullen komen. In dat opzicht is dit samenwerkingsakkoord potentieel zelfs een achteruitgang voor Vlaanderen.

De heer Weyts heeft verder ook ernstige bedenkingen bij het begeleidingscomité dat, overeenkomstig artikel 11 van Bijlage 2 bij het samenwerkingsakkoord, de raad van bestuur zal bijstaan, in de zin dat het begeleidingscomité zal instaan voor de coördinatie van de uitvoering van de besluiten van de raad van bestuur. Ook hier is Vlaanderen immers schromelijk ondervertegenwoordigd. Hetgeen potentieel opnieuw een achteruitgang inhoudt qua verdere defederalisering van de buitenlandse handel.

Deze Vlaamse ondervertegenwoordiging wordt trouwens des te ergerlijker wanneer men ook nog eens in rekening brengt dat het Vlaamse Gewest van de drie gewesten de hoogste financiële bijdrage levert aan het Agentschap.

Daarnaast verwijst de heer Weyts naar het advies van de SERV. Daarin waarschuwt de SERV voor een mogelijk parallel optreden van het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Deze vrees is zijns inziens volkomen terecht aangezien er potentieel een zekere contradictie bestaat tussen het principe dat de bedrijven zich enkel tot het Agentschap kunnen wenden via de exportorganisatie van het gewest waar ze gevestigd zijn (principe neergelegd in artikel 5 van het samenwerkingsakkoord), en de praktijkregeling waarbij – nadat een bedrijf zich voor een gezamenlijke zending heeft ingeschreven – het Agentschap zich rechtstreeks tot de participerende bedrijven kan wenden (regeling neergelegd in artikel 4 van het eigenlijke samenwerkingsakkoord en geëxpliciteerd in het eerste punt van Bijlage 1 bij het samenwerkingsakkoord). Voor de heer Weyts is het dan ook duidelijk dat hier een regeling is uitgedokterd die volkomen indruist tegen het "één loket"-idee, dat immers veronderstelt dat de bedrijven zich in alle omstandigheden enkel en alleen tot hun gewestelijke exportdienst zouden kunnen wenden.

Afsluitend meent de heer Johan Weyts dan ook dat Vlaanderen in deze materie nog maar eens gerold is door de Franstaligen, en dat de Vlaamse belangen weer eens geofferd werden op het altaar van de federale regeringsstabiliteit. Hoewel de CD&V-fractie ten volle gewonnen is voor de idee van de volledige regionalisering van de buitenlandse handel, is het voorliggende samenwerkingsakkoord dermate met gebreken behept, dat de CD&V het niet zal goedkeuren.

B. Replik van de minister

In antwoord op de tussenkomst van de heer Weyts verklaart de minister met aandacht kennis genomen te hebben van de, ondertussen al bijna klassieke, bezwaren tegen het voorliggende samenwerkingsakkoord. Wat overigens niet belet dat een aantal van de gemaakte opmerkingen ooit wel steekhoudend zijn geweest. Zo onder andere de bezorgdheid over de bewaking van het – in alle geval beperkt te houden – takenpakket van het Agentschap. Anderzijds mag men hier en nu ook nog geen intentieproces gaan maken van een instelling die momenteel nog niet eens op de sporen staat. Het Agentschap moet dus in elk geval ook een eerlijke kans krijgen. Elke kritiek van sluipende bevoegdheidsoverschrijding of bevoegdheidsuitbreiding door het federale niveau is momenteel hoe dan ook voorbarig.

De minister wil er in elk geval geen de minste onduidelijkheid over laten bestaan dat het nu voorliggende ontwerp van decreet in genendele afbreuk doet aan de Vlaamse bevoegdheden. Alles moet trouwens ook in zijn juiste proporties worden gezien. Vlaanderen beschikt over een staf van een vierhonderttal ambtenaren, daar waar het Agentschap het zal moeten zien te rooien met slechts 44 personen (later eventueel uit te breiden tot een maximum van 50 personeelsleden). Deze cijfers spreken voor zich. De personeelsformatie van het Agentschap voor Buitenlandse Handel is ab initio duidelijk gelimiteerd. En elke uitbreiding ervan zal afhankelijk zijn van de instemming van de gewesten. Vlaanderen heeft dus een duidelijk vetorecht voor wat elke eventuele verdere taakinfilling van het Agentschap betreft.

De minister ontkent verder formeel dat de nu voorliggende constructie op enigerlei wijze een tweede loket zou zijn. Hij laat er geen twijfel over bestaan dat het enige loket dat van de gewesten is, die sinds 1 januari 2002 als enigen bevoegd zijn voor de bevordering van het exportgebeuren. Dit vertaalt zich trouwens ook binnen het Agentschap,

waar het initiatiefrecht op de eerste plaats bij de gewesten berust. Enkel in het geval dat een bedrijf zich heeft ingeschreven voor een gezamenlijke missie die door de erevoorzitter mede wordt begeleid (maar nooit wordt voorgezeten), kan men voor een aantal praktische schikkingen rechtstreeks contact hebben tussen het agentschap en de deelnemende bedrijven. De eigenlijke inschrijving (de basisstap m.a.w.) zal echter steeds langs het gewestelijk loket moeten verlopen. Hetgeen, in hoofde van de bedrijven, elke eventuele twijfel over wie nu precies bevoegd is zou moeten wegnemen.

Dat de Vlaamse bijdrage 62 percent van de totale gewestbijdragen belooft, is evenzeer volkomen logisch te verantwoorden. Het potentieel aantal deelnemende Vlaamse bedrijven ligt verhoudingsgewijs immers ook veel hoger.

Máár, het moge dus duidelijk zijn dat Vlaanderen, met zijn 62 percent-bijdrage, ook het gewest is dat het meeste profijt kan halen uit de activiteiten van het Agentschap. De facto zijn het trouwens voor het overgrote deel Vlaamse bedrijven die nu reeds deelnemen aan de prinselijke zendingen. De return van die prinselijke zendingen én, naar te verwachten valt, van het geheel van de activiteiten die het toekomstige Agentschap voor Buitenlandse Handel zal ontplooien, gaat dus vooral naar Vlaanderen en zijn bedrijven. In dat opzicht houden de Vlaamse bijdrage en de return daarvan voor Vlaanderen, elkaar vrij goed in evenwicht.

II.2. Tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

A. Vragen en opmerkingen van het lid

Bij wege van algemene vaststelling meent de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat het nu voorliggende samenwerkingsakkoord, als implementatie van het Lambermontakkoord, tot nogal wat scepsis aanleiding moet geven bij elke ook maar enigszins kritisch ingestelde waarnemer.

Ten gronde wordt ook niet afdoende tegemoet gekomen aan de basisbetrachting om een einde te maken aan de vroegere onduidelijkheden en overlappingsen inzake buitenlandse handel, en dan in het bijzonder inzake exportpromotie. Een aantal onduidelijkheden en overlappingsen blijven immers – hoewel misschien in iets mindere mate – bestaan.

Bovendien kan de raad van bestuur van het Agentschap, naast de gezamenlijke missies, en naast het

verzamenen en doorgeven van informatie, ook nog beslissen om andere zaken van "gezamenlijk belang" naar zich toe te trekken. De heer Van Nieuwenhuysen verwijst terzake naar het derde punt van Bijlage 1 bij het samenwerkingsakkoord, waar reeds wordt voorzien dat zulks onder andere slaat op : het uitreiken van de Royal Export Awards en de Mercuriusprijzen, het optreden als loket voor buitenlandse VIP-zendingen die België bezoeken en de relatie met de kamers van koophandel in het buitenland. Allemaal zaken die Vlaanderen volgens de heer Luk Van Nieuwenhuysen zeer wel zelf kan doen. Voor wat de hogergenoemde exportprijzen betreft, komt daar nog bij dat deze dan ook nog eens in concurrentie staan met de eigen Vlaamse exportprijs, de "Leeuw van de Export". Dat deze opsomming dan blijkbaar nog niet limitatief is, maakt de zaak er trouwens des te erger op. Dit temeer daar ook de in punt 2 van Bijlage 1 vermelde opsomming van "informatietaken" van het Agentschap wel erg omvattend blijkt uit te vallen.

Uit dit alles concludeert de heer Van Nieuwenhuysen dan ook dat de kritieken die hij vorig jaar reeds heeft geuit naar aanleiding van een interpellatie over het voorontwerp van samenwerkingsakkoord, onverminderd blijven gelden. Tussen het voorontwerp en het ontwerpstadium is er immers niet zoveel veranderd aan het samenwerkingsakkoord, en dit ondanks het feit dat minister Gabriëls op 8 november 2001, datum van de interpellatie, stelde dat een aantal punten nog heel voorwaardelijk waren.

Voor de heer Van Nieuwenhuysen is het duidelijk dat de gewesten helemaal geen behoefte hebben aan een nieuwe instelling met vijftig personeelsleden om een centrale databank bij te houden. En evenmin hebben ze nood aan een dergelijke instelling om gezamenlijk zendingen te organiseren. Volgens hem spelen er dan ook andere redenen om dit Agentschap op te richten. Enerzijds is het een vorm van veredelde bezigheidstherapie voor de troonopvolger, d.w.z. de erevoorzitter van het Agentschap, die hiermee tegelijk ook zijn imago wat kan opvijzelen. En anderzijds is het duidelijk dat via dit Agentschap de federale staat ook een stevige zeg blijft houden op het vlak van de buitenlandse handel.

Na deze beschouwingen van algemene aard, komt de heer Van Nieuwenhuysen tot zijn meer fundamentele kritieken op het samenwerkingsakkoord.

Eerstens gaat het daarbij over de samenstelling van de bestuursorganen van het Agentschap. Hij brengt

daarbij in herinnering dat de Vlaamse regering zich vroeger steeds heeft verzet tegen de paritaire samenstelling van de raad van bestuur van de BDBH. Iets waarover het Vlaams Parlement trouwens zelfs ooit een belangenconflict heeft goedgekeurd. En nu wordt er toch opnieuw voorzien in een strikt paritaire samenstelling van de raad van bestuur van het Agentschap voor Buitenlandse Handel.

Daar komt nog bij dat ieder gewest ook een commissaris moet aanduiden die de raad van bestuur (met raadgevende stem) bijwoont. Vermits het Brussels gewest hoogstwaarschijnlijk een Franstalige commissaris zal sturen, wordt hier de pariteit dus verbroken in het voordeel van de Franstaligen. En dat ook de erevoorzitter in wezen een Franstalige is, betwijfelt niemand meer.

Bijkomend probleem is dat het begeleidingscomité, bestaande uit de leidend ambtenaren van Export Vlaanderen, Awex en de Brusselse Dienst voor Buitenlandse Handel, eveneens een verhouding van twee Franstaligen tegen één Nederlandstalige oplevert. Als de – op dit ogenblik nog niet aangestelde – directeur-generaal Bilaterale Economische Betrekkingen van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken ook een Franstalige is, wordt de verhouding zelfs drie tegen één. En rekening houdende met het feit dat de algemeen directeur van Export Vlaanderen beweerdelijk niet over een Nederlandstalig diploma beschikt, zou het officieel zelfs om een onderonsje van vier Franstaligen gaan.

Het argument dat elke regio over een vetorecht beschikt en kan beletten dat er iets gebeurt, kan de heer Van Nieuwenhuysen niet overtuigen. Zijns inziens moest Vlaanderen in de bestuurslichamen van het Agentschap gewoon vertegenwoordigd zijn geweest a rato van zijn aandeel in de totale Belgische exportgebeuren. Enkel op die manier zou het effectief hebben kunnen wegen op het Agentschap. Er is immers wel degelijk een verschil tussen overwicht en vetorecht.

Een tweede fundamenteel probleem is gelegen in de betoelaging van het Agentschap. Bovenop de federale dotatie moeten de gewesten immers zelf ook een financiële bijdrage ophoesten. Het derde lid van artikel 12, dat handelt over de bijdrage van de gewesten, kan volgens de Raad van State, ondanks het gebruik van de term "kunnen", niet worden uitgelegd in de zin dat het bij de financiële bijdrage van de gewesten uitsluitend om een facultatieve bijdrage zou gaan. Dat staat dan weer in te-

genstelling tot wat de minister op 8 november 2001 beweerde in zijn antwoord op de hogergenoemde interpellatie. Hij zijn toen immers : "De gewesten kunnen – maar zijn niet verplicht – daar bovenop een bijkomende financiële bijdrage te leveren....". Daarbij komt nog dat deze "verplichte" dotatie verdeeld wordt volgens de financieringswet, hetgeen betekent dat Vlaanderen 62,17 percent van de gewestelijke bijdrage voor zijn rekening moet nemen. Iets wat zich echter geenszins weerspiegelt in de samenstelling van de raad van bestuur, noch in de personeelsformatie.

Met die personeelsformatie komt de heer Van Nieuwenhuysen tot zijn derde grote probleemcategorie. Over die formatie zegde de minister in november 2001 naar aanleiding van de interpellatie immers dat de regels inzake taalkaders van toepassing zouden zijn. Hetgeen nu zeker de eerste drie jaar niét het geval blijkt te zijn. Want pas na drie jaar zou er een taalkader komen op basis van het aantal behandelde zaken. Iets waar de heer Luk Van Nieuwenhuysen bijzonder sceptisch tegenover staat, aangezien hij het eerste federale taalkader dat een reële weerspiegeling van de werklust vormt nog moet tegenkomen. En vermits de werkkring van het Agentschap het hele land bestrijkt, dient er hoe dan ook, vanaf de oprichting, een taalkader te worden voorzien. De eerste drie jaar van zijn bestaan zal het Agentschap dus in overtreding zijn.

Ook de omvang van het personeelsbestand van het Agentschap is problematisch. In de reeds meermaals eerder genoemde interpellatie stelde minister Gabriëls desgevraagd dat een personeelsbezetting van vijftig mensen hem te groot voorkwam, en dat men zou moeten kunnen volstaan met veertig, of zelfs minder mensen. Dit vermits de activiteiten voor het grootste deel op het gewestelijk niveau worden uitgevoerd. En nu blijkt het Agentschap op te starten met een staf van 44 personeelsleden, die in de toekomst kan groeien tot vijftig personeelsleden.

Terzijde brengt de heer Van Nieuwenhuysen ook nog de belofte in herinnering dat men een inspanning zou leveren om de inzetbaarheid van het van de BDBH overkomende personeel optimaal te bepalen. Daarvoor zou zelfs worden voorzien in een assessment van elk personeelslid, teneinde na te gaan welke begeleiding en extra opleiding er eventueel diende te worden aangeboden om de overgang zo aangenaam en doeltreffend mogelijk te maken. Dienaangaande vraagt de heer Van Nieuwenhuysen zich wel af hoe een en ander te rijmen valt met de dienstorder die op 9 oktober 2002 binnen Export Vlaanderen verspreid werd, en waarin

de nakende aanstelling van een aantal afdelingshoofden wordt aangekondigd.

In meer algemene zin stelt de heer Van Nieuwenhuysen vast dat de BDBH in januari 2003 ophoudt te bestaan. Van de minister had hij dan ook graag vernomen of Export Vlaanderen klaar zal zijn om het nieuw-overgedragen personeel op te vangen ? En meer bepaald of men al rond is met het statuut ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen komt daarna tot zijn vierde set van problemen, die slaan op de opdracht van het Agentschap. Evenals de heer Weyts wijst hij erop dat de SERV in zijn advies de aandacht heeft gevestigd op het feit dat inzake de handelsmissies, de bedrijven weliswaar bij Export Vlaanderen moeten inschrijven, maar dat de administratieve voorbereiding en de afwikkeling van de zendingen rechtstreeks door het Agentschap met de bedrijven kan gebeuren. Ook voor hem is het duidelijk dat hiermee afbreuk wordt gedaan aan het één loket-principe.

Meer in het algemeen is de heer Van Nieuwenhuysen verder ook de mening toegedaan dat de gewesten het Agentschap helemaal niet nodig hebben om te overleggen over gezamenlijke missies, noch om dergelijke missies te organiseren trouwens. En ook het door de minister genoemde cijfer van vier dergelijke gezamenlijke missies wordt nergens in de documenten vermeld. Hetzelfde geldt voor de centrale databank. Ook deze kan zeer wel op Vlaams niveau worden bijgehouden. Het werken langs het Agentschap betekent in wezen immers werken via een omweg. Nu moeten alle macro-economische gegevens, en alle juridische informatie, reglementering e.d.m. door de verschillende actoren in het buitenland doorgegeven worden aan het Agentschap. De gewestelijke instellingen moeten bij dat agentschap te rade gaan ten behoeve van de bedrijven, want het Agentschap wordt verondersteld om geen contact te hebben met de bedrijven zelf. Alles bijeen dus een vrij omslachtig gebeuren, dat men had kunnen vermijden door de databank rechtstreeks op Vlaams niveau te installeren.

Bovendien is er, zelfs in de hypothese dat men die databank dan toch op federaal niveau wil organiseren, helemaal geen nieuwe instelling nodig. Zulks kan zonodig immers ook perfect gebeuren binnen de directie generaal van de Internationale Economische Betrekkingen van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken. Een denkpluist die de minister nog als zeer valabel had omschreven bij zijn antwoord op de interpellatie van november 2001.

Afsluitend wenst de heer Luk Van Nieuwenhuysen tenslotte nog een aantal punctuele opmerkingen te formuleren. Zo kan vooreerst het argument dat de term "federaal" in de titulatuur van het agentschap werd weggelaten, om verwarring te vermijden met het Federaal Voedselagentschap, de heer Van Nieuwenhuysen niet overtuigen. Er zijn immers legio instellingen en agentschappen die de benaming "federaal" hebben. Bovendien wordt het hierdoor voor buitenstaanders nog wat moeilijker gemaakt om het onderscheid tussen het Agentschap voor Buitenlandse Handel en Export Vlaanderen te maken. Is dit misschien de ware, cosmetische, reden om de term "federaal" weg te laten ?

Tweedens moet uit artikel 9 van Bijlage 2 blijken dat de functies van voorzitter, ondervoorzitter en bestuurder dan wel onbezoldigd zijn, m  r dat de presentiepenningen en representatiekosten voor de leden van de raad van bestuur door diezelfde raad van bestuur zullen worden vastgelegd. Een toch wel dubieuze handelwijze.

De minister heeft er destijds zelf op gewezen dat eens dit akkoord is goedgekeurd het nog erg moeilijk zal zijn om het te wijzigen. Hij verwees daarbij naar het samenwerkingsakkoord over de spoorwegen. Voor de heer Luk Van Nieuwenhuysen is dit mogelijks het ultieme argument om dit samenwerkingsakkoord ni t goed te keuren.

B. Replik van de minister

Over de vraag naar nut dan wel onnuttigheid van een instituut als het Agentschap voor Buitenlandse Handel, wenst de minister niet in het ijle te discussiëren. Deze discussie leidt immers nergens toe. Wat voor de minister telt, is dat navraag bij het Vlaamse bedrijfsleven naar het nut van dergelijke prinselijke zendingen een vrij eenduidig positief beeld oplevert.

Wie precies de leiding over een zending moet waarnemen (een gewestelijk minister alleen, de Prins, de Prins vergezeld van één of meerdere gewestelijke ministers,.....) is eigenlijk zelfs bezijden de kwestie. Het enige wat telt is het resultaat van een zending en dus de tevredenheid van de deelnemende bedrijven.

De grondhouding van scepsis die wordt ingenomen door de heer Van Nieuwenhuysen vindt de minister in elk geval onterecht. De gewesten zullen immers onder geen enkel beding hun bevoegdheden laten uithollen. Zo worden, bijvoorbeeld, de Royal Export Awards en de Mercuriusprijzen al meer dan twee jaar niet meer uitgereikt. Men mag er dus ge-

redelijkerwijze van uitgaan dat het toekomstige Agentschap voor Buitenlandse Handel die prijzen ook niet meer zal uitreiken.

De minister benadrukt verder opnieuw dat de gewesten er alle belang bij hebben om de opdracht van het Agentschap voor Buitenlandse Handel te beperken tot zijn werkelijke essentie. Dat is overigens ook de enig mogelijke optie voor de gewesten die zelf ten volle gestalte willen geven aan hun exportpromotie-bevoegdheid.

Voor wat de aanstelling van nieuwe afdelingshoofden bij Export Vlaanderen betreft, wijst de minister erop dat personeelsleden van Export Vlaanderen, die hiervoor in aanmerking komen, kunnen postuleren. Dienaangaande wil de minister ook nog eens de lopende macro-procedurale gegevens in herinnering brengen. In uitvoering van de opdracht die hij gekregen heeft van de Vlaamse regering om managementteams aan te stellen, heeft de minister de algemeen-directeur van Export Vlaanderen aangeduid. Deze moet voor de invulling van de functies van zijn vier naaste medewerkers – waarvoor ook een duidelijke taakomschrijving is opgesteld – eerst nagaan of er binnen de eigen diensten mogelijks voldoende mensen zijn die de juiste kwaliteiten en kwalificaties hebben om voor die posten in aanmerking te komen. Bij gebreke daaraan moet men nagaan of dergelijk hoog-kwalitatief personeel misschien bij andere diensten binnen de Vlaamse Gemeenschap aanwezig is. En enkel in de hypothese dat ook daar geen geschikte kandidaten gevonden worden, mag er overgegaan worden tot externe werving. Hoofdbekommernis is hoe dan ook de juiste mensen op de juiste plaats te krijgen. Deze procedure loopt momenteel, zodat ook de minister de uitkomst ervan moet afwachten.

Hetzelfde geldt trouwens, in meer omvattende zin, voor wat de totstandbrenging van het toekomstige F.I.T. (Flanders Investment and Trade) betreft. Eenmaal de voorziene procedures afgerond zijn, zal er ook een duidelijker zicht zijn op het einddoel.

Wat de kwestie van de centrale gegevensbank betreft, wijst de minister erop dat dit vooralsnog slechts een bevoegdheidsdomein is dat wordt aangegeven als potentieel behorende tot de werkingssfeer van het Agentschap voor Buitenlandse Handel. Dit betekent echter nog niet automatisch dat die mogelijkheid ook de facto benut en/of ingevuld zal worden. Daarenboven kan dit gegeven ook nog eens op twee manieren worden geïnterpreteerd. Ofwel kan men dit zien als een soort coördinatie

van gegevens die het Vlaams bedrijfsleven nodig heeft, en dan vooral op die domeinen waar er wel degelijk nog federale instrumenten operationeel zijn (o.a. de Delcreditedienst, Finexpo, e.d.m.). Maar anderzijds is de minister er evenzeer van overtuigd dat we er zelf ook opnieuw over zullen waken dat ook dit gegeven weer erg beperkt zal ingevuld worden. Te dien einde heeft de minister trouwens ook reeds een schrijven gericht aan de minister-president. Wanneer bijna 75 percent van de buitenlandse handel gerealiseerd wordt door Vlaanderen, komt het immers niet echt zinvol over om het eigen gegevensbestand onder te schikken aan een soort unitair, of toch minstens paritair, beheerd systeem. Deze kwestie moet echter, zoals gezegd, nog verder uitgeklaard worden. Maar het moge duidelijk zijn dat de minister hoe dan ook een minimalistische optie voorstaat én er ook van overtuigd is dat men tot een oplossing in die zin zal komen.

Inzake een andere door de heer Luk Van Nieuwenhuysen aangehaalde kwestie, drukt de minister zijn overtuiging uit dat ook in dit agentschap alles zal afhangen van de bereidwilligheid en de inzet van de drie partners die vanuit de gewesten komen. In concreto zullen Export Vlaanderen, Awex en de Brusselse dienst voor Buitenlandse Handel (Brussel Export) hier dus het laatste woord hebben. Het zullen, met andere woorden, de gewesten zijn die zullen bepalen hoever de interpretatie van de hier als mogelijke bevoegdheidsdomeinen voor het Agentschap opgenomen elementen precies zal gaan.

II.3. Tussenkoms van de heer Frans Ramon

A. Vragen en opmerkingen van het lid

De heer Frans Ramon wenst slechts twee korte bedenkingen in te brengen in het debat.

Vooreerst betreurt ook hij het feit dat de financiering door de gewesten van het Agentschap erg onzorgvuldig werd omschreven als een "kunnen", daar waar – zoals ook de Raad van State terecht laat opmerken – het gewoon om een verplichting gaat. Een wat zorgvuldiger formulering van een dergelijk belangrijk element van het samenwerkingsakkoord ware aangewezen geweest.

Ten tweede neemt ook de heer Ramon akte van de bemerking van de SERV luidens dewelke het principe van het enig loket in het gedrang dreigt te komen door de mogelijkheid voor het Agentschap om bij gezamenlijke handelsmissies – na de initiële inschrijving via de gewestelijke diensten – zich rechtstreeks tot de bedrijven te wenden voor de

verdere dossierafhandeling. Het nu inherente risico op het ontstaan van een tweede loket, had men zijns inziens zeer wel kunnen voorkomen door te werken via e-governement vanuit de gewestelijke diensten.

B. Repliek van de minister

De minister beaamt dat inzake de financiering door de gewesten, de formulering inderdaad een stuk preciezer gekund had. Een "kunnen" dat als "moeten" gelezen behoort te worden, kan immers maar bezwaarlijk als een terminologisch hoogstandje aangemerkt worden.

De minister wil verder nogmaals ten stelligste benadrukken dat er hoe dan ook maar één loket kan en zal zijn. Het Lambermontakkoord en de daarin voorziene overdracht van de buitenlandse handel naar de gewesten, laten er geen twijfel over bestaan dat de gewestelijke exportorganisaties het enige loket zullen zijn.

Ook niet onbelangrijk bij dit alles is volgens de minister de bepaling waarbij er in de bijlagen duidelijk gesteld wordt dat de regionale uitvoeragentschappen hun gegevens ter beschikking stellen van het publiek via het systeem van e-government. Op dat vlak moge het dus duidelijk zijn dat de moderne informatietechnologie er mee garant voor staat dat de gewesten zich in geen enkel opzicht genoodzaakt zullen zien om te laten beknijselen op hun bevoegdheden.

II.4. Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint

A. Vragen en opmerkingen van het lid

Hoewel de heer Patrick Hostekint zich ten algemenen titel wel kan terugvinden in een aantal van de kritieken die door de eerdere sprekers werden geuit, meent hij dat het op zich niet slecht is dat er in een federaal georganiseerd land als het onze, ook nog een soort overkoepelende organisatie bestaat inzake buitenlandse handel. Dit ook en vooral voor de gezamenlijke zendingen die doorgaan onder de "Belgische noemer".

Een en ander belet echter niet dat ook de heer Hostekint het totaal onlogisch vindt dat het feit dat Vlaanderen ongeveer driekwart van de Belgische export voor zijn rekening neemt, absoluut niet weerspiegeld wordt in de samenstelling van de bestuurslichamen van het federale agentschap. Ook de heer Hostekint is de dubbelparitaire samenstelling van de raad van bestuur zo een doorn in het oog.

Deze op zich reeds weinig correcte situatie dreigt op termijn nog ongezonder te worden, als men weet dat Wallonië en Brussel ondertussen steeds nauwer zijn gaan samenwerken op het vlak van de buitenlandse handel. Iets wat onder andere tot uiting kwam in het samenvoegen van een aantal van hun buitenlandse posten over de laatste twee jaar. Als dit zo verder gaat zal Vlaanderen in de raad van bestuur van het federale agentschap vroeg of laat helemaal in de verdrukking komen.

De paritaire samenstelling van de bestuurslichamen is overigens des te ergerlijker wanneer men ook het feit in ogenschouw neemt dat Vlaanderen financieel bijna het dubbele bijdraagt aan het agentschap als de twee andere gewesten samen. Ook vanuit dat oogpunt bezien is de pariteit voor Vlaanderen verre van optimaal.

De heer Patrick Hostekint komt dan tot de bemerkingen die hier reeds werden geformuleerd over de functie van de erevoorzitter van het Agentschap, prins Filip. Terzake stelt hij vast dat de erevoorzitter in het eigenlijke samenwerkingsakkoord slechts één keer genoemd wordt. Het is enkel in Bijlage 1 dat zijn functie nader wordt omschreven als de leider van belangrijke gezamenlijke zendingen. Dienaangaande kan de heer Hostekint zich, bij gebrek aan ervaring, niet uitspreken over de gegrondheid van de bewering als zou de prinselijke leiding over een buitenlandse handelsmissie al dan niet een meerwaarde betekenen voor de deelnemende bedrijven. Wel lijkt deze idee nogal te leven bij een aantal bedrijfsleiders, die de prinselijke begeleiding vaak nogal genegen zijn. Hoe het ook moge zijn; er zijn dit jaar reeds twee dergelijke missies doorgegaan. Een naar Zuid-Afrika (nota bene een prioritaire partner van Vlaanderen) en een naar Maleisië.

Het staat daarbij natuurlijk ook buiten kijf dat het prinselijke erevoorzitterschap een soort bevestiging is van het unitaire karakter van het Agentschap. En zoals hoger reeds gezegd, is de heer Hostekint de overtuiging toegedaan dat het federale agentschap in se een bijdrage kan leveren voor België in zijn algemeenheid. Voor de heer Hostekint zou het – ondanks het feit dat Vlaanderen nu de volle bevoegdheid over de buitenlandse handel heeft verworven – dan ook volkomen verkeerd zijn mocht Vlaanderen zich in dit opzicht volledig op zichzelf terugplooiën. In zijn optiek is het duidelijk dat het exportgebeuren alle inwoners van België ten goede moet komen, dus zowel Vlamingen, Walen als Brusselaars. In dat licht bezien heeft hij dan ook absoluut niks tegen Vlaamse samenwerking met Wallonië en Brussel op het vlak van de

exportpromotie. Een welvarend Wallonië en Brussel zijn immers ook voor Vlaanderen, en zijn handel, belangrijk. De twee andere gewesten blijven immers nog steeds veruit onze belangrijkste economische partners.

B. Repliek van de minister

Het belang van Vlaanderen binnen het totale Belgische exportgebeuren wordt door de minister gesitueerd tussen de 75,8 percent (cijfer over 2001) en de 78,11 percent (cijfers over het eerste kwartaal van 2002). Een en ander moet echter wel wat genuanceerd worden, omdat enkel over de langere termijn een meer eenduidig mediaan-cijfer vastgelegd zal kunnen worden. Op de korte termijn kunnen immers allerhande factoren voor een opwaartse dan wel neerwaartse distorsie van het cijfermateriaal zorgen. Hoe dan ook neemt Vlaanderen echter ongeveer driekwart van de Belgische export voor zijn rekening.

Dit mag echter geen reden zijn tot misplaatst triomfalisme of zelfgenoegzaamheid. Onze exportprestaties zijn immers iets wat op dagdagelijkse basis bevochten moet worden binnen een sfeer van vaak bikkelharde concurrentie.

Qua belangrijkste handelspartners geeft de minister nog mee dat dit momenteel de Duitse markt is (en niet het andere landsgedeelte, zoals vaak ten onrechte wordt gedacht). Eigenlijk lopen zelfs al onze belangrijkste handelsstromen naar onze naastenburen. In dalende volgorde van belangrijkheid gaat het daarbij om : Duitsland, Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

Waarbij de minister er ook op wijst dat een dergelijke situatie inherent ook zekere risico's inhoudt. Als het in die markten wat minder gaat, zijn we immers ineens een heel stuk exportpotentieel kwijt. Vandaar ook het belang van het voortdurend actief opzoeken en penetreren van nieuwe afzetmarkten. Hoe meer gedifferentieerd onze export is, hoe minder kwetsbaar we worden.

Verder kan de minister ook bevestigen dat er dit jaar reeds twee zendingen geweest zijn onder leiding van de Prins. Te weten een naar Maleisië en naar Chili. En binnenkort staan er nog een dergelijke Prinselijke missies op de agenda, dit keer naar Saoedi-Arabië en Koeweit en naar Australië en Nieuw-Zeeland.

De minister benadrukt daarbij echter dat, zolang niet geregeld is dat – in beginsel vanaf 1 januari 2003 – een gewestelijke minister eveneens, of zelfs

alleen, met de erevoorzitter zo'n zending kan doen, de bevoegde gewestelijke ministers overeen gekomen zijn dat ze elkaar terzake niet voor de voeten zullen lopen.

In de hypothese van vier dergelijke gezamenlijke zendingen, ligt het verder wat voor de hand dat twee ervan door de bevoegde Vlaamse minister zullen worden geleid, één door de bevoegde Waalse minister en één door de bevoegde Brusselse minister. Brussel mag dan geografisch een heel stuk kleiner zijn dan de andere twee gewesten ; het heeft onmiskenbaar ook een eigen economisch potentieel. Het overwicht van Vlaanderen binnen de Belgische export komt bij een dergelijke 2/1/1-verdeling misschien niet helemaal tot zijn recht, maar de billijkheid vereist dat ook de twee andere gewesten de kans moeten krijgen om de leiding van dergelijke zendingen op zich te nemen. Door dit billijkheidsargument te hanteren is het overigens ook veel gemakkelijker om tot een consensus te komen tussen de drie gewesten. Consensus die er garant voor staat dat iedereen loyaal zal meewerken aan het systeem.

Een dergelijke ordentelijke en deugdelijke invulling door de gewesten is overigens ook veruit het beste middel tegen eventuele federale recuperatiepogingen. Terzake verheugt het de minister dat men zelfs de meest hardleersers op de federale departementen ondertussen heeft kunnen overtuigen van de gegrondheid van deze visie. De federale acceptatie van dit gegeven zal een en ander ongetwijfeld ook een heel stuk makkelijker maken. Deze evolutie dateert trouwens maar van de laatste maanden. Het is dus onwaar om te beweren dat de Vlaamse regering, of de gewestregeringen in het algemeen, de laatste maanden op een federale afwijzingsmuur zouden zijn vastgelopen. Er is integendeel wel degelijk nog vooruitgang geboekt.

II.5. Tussenkoms van de heer Jacques Laverge

A. Vragen en opmerkingen van het lid

De heer Jacques Laverge acht het spijtig dat sommigen menen reeds vooraf een instelling te moeten veroordelen die nog niet eens begonnen is te functioneren. Dergelijke kritiek is niet alleen goedkoop, hij is ook al te gemakkelijk en volkomen misplaatst. Hij meent dat men het Agentschap integendeel alle kansen moet geven. Dit weliswaar zonder naïviteit, en mits de nodige waakzaamheid van Vlaamse kant uit.

Ook meent hij dat de vragen over de structuur van het Agentschap in wezen ondergeschikt moeten

zijn aan de basisvraag naar de bijdrage die dit Agentschap kan leveren tot de Vlaamse export, de kern van de Vlaamse economie. Voor hem staat het buiten kijf dat een federaal agentschap dienaangaande wel degelijk een meerwaarde kan opleveren. Alle Vlaamse bedrijfsleiders die ooit een zending onder leiding van de Prins hebben meege maakt, zijn het daar roerend over eens. De heer Laverge ziet dan ook niet in waarom zulks niet zou gelden voor de toekomstige gezamenlijke zendingen onder leiding van prins Filip.

Zoals hoger reeds gezegd, belet dit alles echter niet dat Vlaanderen toch steeds voldoende waakzaamheid aan de dag zal moeten leggen tegenover de werking van het Agentschap. Terzake sluit de heer Laverge zich aan bij de SERV, waar deze zegt dat permanente waakzaamheid ten aanzien van de omvang van de opdracht van het Agentschap voor Buitenlandse Handel aangewezen is. Hij ziet hier vooral een belangrijke rol weggelegd voor de regeringscommissaris die de Vlaamse regering zal vertegenwoordigen bij het Agentschap. Hij pleit ervoor dat dit een sterke persoonlijkheid zou zijn.

Afsluitend deelt de heer Jacques Laverge tenslotte nog mee dat de VLD-fractie dit akkoord vanzelfsprekend zal goedkeuren.

B. Replik van de minister

De minister onderschrijft de stelling van de heer Laverge dat het nieuwe Agentschap voor Buitenlandse Handel enerzijds een aantal kansen biedt, maar anderzijds ook tot een zekere waakzaamheid noopt. Voor de minister is het in elk geval duidelijk dat het Agentschap zijn activiteiten strikt dient te beperken tot die aangelegenheden waarmee en waarover de gewesten het eens zijn geraakt of nog eens zullen raken.

Hij is het er tevens mee eens dat de Vlaamse regeringscommissaris daar een bijzonder belangrijke rol in zal spelen. De regeringscommissaris bij Export Vlaanderen, bijvoorbeeld, is nu een voormalig kabinetschef van een minister van buitenlandse handel, met name de heer Filip Martens, die zijn taak op uiterst diligente wijze vervult. Zo ook zal de regeringscommissaris voor het Vlaamse Gewest bij het Agentschap voor Buitenlandse Handel duidelijke instructies meekrijgen om strikt op zijn strepen te staan. Hij/zij moeten er mee borg voor staan dat het Agentschap voor Buitenlandse Handel de grenzen van de afgesproken bevoegdheden niet overschrijdt.

De minister is het verder ook met de heer Laverge eens, waar deze stelt dat Prinselijke missies – vanaf 2003 dus ook onder leiding van een gewestelijke minister – omwille van hun onmiskenbare extra-retour, zeer populair zijn bij het Vlaamse bedrijfsleven. Daarover bestaat in brede ondernemerskringen een nagenoeg totale consensus. We mogen op dit vlak dus geen gecrispeerde reflex ten toon spreiden, maar moeten integendeel – in het belang van onze ondernemers, ons bedrijfsleven en onze Vlaamse werkgelegenheid – het grootst mogelijke pragmatisme betrachten.

II.6. Tussenkoms van de heer Luc Van den Brande

A. Vragen en opmerkingen van het lid

De heer Luc Van den Brande wenst ten persoonlijke titel eveneens enkele bemerkingen te formuleren.

Een eerste bemerking is van veeleer terminologische aard. De benaming van de nieuwe instelling "Agentschap voor Buitenlandse Handel" is formeel gesproken niet geheel correct. De materie "buitenlandse handel" is immers reeds lang een Europese bevoegdheid. Binnen de Belgische staatsrechtelijke context behoort men dan ook veeleer te spreken over de loutere "exportpromotie".

Tweedens blijft de heer Van den Brande de mening toegedaan dat het Agentschap niet nodig is voor het vervullen van de de "database-functie". Deze taak had evengoed waargenomen kunnen worden door het directoraat-generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

Door het federale ministerie van Buitenlandse Zaken meteen ook ten volle verantwoordelijk te maken voor de zendingen onder leiding van de prins, had men trouwens ook het – nu niet uitgeklaarde – heikele punt van de ministeriële verantwoordelijkheid voor dergelijke zendingen kunnen ondervangen. De federale minister van Buitenlandse Zaken zou in die hypothese immers de volle verantwoordelijkheid gedragen hebben.

De heer Van den Brande brengt terzake verder ook nog in herinnering dat er, onder de vorige legislatuur, tijdens de bespreking van de zogenaamde "schrikkelnota" van de Vlaamse regering over een verdere staatshervorming, in het Vlaams parlement ooit een consensus is gegroeid over het feit dat de Prins zo mogelijk ook de leiding had moeten kunnen nemen over louter gewestelijke zendingen.

Een derde pijnpunt is de paritaire samenstelling van de raad van bestuur van het Agentschap. Voor de heer Van den Brande is dit – in het licht van het Vlaamse gewicht binnen de Belgische export – dermate ongerijmd, dat verdere uitleg hierover eigenlijk niet hoeft.

Een laatste punt van kritiek tenslotte, betreft de gewestelijke dotatie aan het Agentschap. Doordat deze gelieerd is aan het criterium van de financieringswet, zijnde de personenbelasting, betekent dit de facto dat Vlaanderen meer dan 60 percent van de gewestelijke bijdragen aan het Agentschap zal moeten betalen. Dat dit financiële gegeven zich niet vertaalt in de samenstelling van de bestuursorganen van het Agentschap is ook voor de heer Van den Brande totaal onaanvaardbaar. Hetzelfde geldt mutatis mutandis overigens ook voor de zeer cryptische manier waarop de verplichte gewestelijke bijdrage én haar hoegrootheid in de teksten zijn ingeschreven. In plaats van een "kunnen" blijkt het immers wel degelijk om een "moeten" te gaan. En ook dat de berekening van deze verplichte bijdrage gebeurt op basis van de respectievelijke aandelen van de gewesten in de personenbelasting wordt wel erg onder de korenmaat gehouden.

B. Replik van de minister

Qua benaming "buitenlandse handel", wijst de minister erop dat dit nu eenmaal de terminologie is die gehanteerd werd in het afsprakenkader met betrekking tot deze specifieke bevoegdheidsoverdracht. Deze terminologie – hoewel naar de letter inderdaad misschien niet helemaal correct – wordt nu dus gewoon consequent verder gehanteerd. Het valt echter niet te verwachten dat hierover of hierdoor ook maar de minste verwarring zal ontstaan in hoofde van de gebruikers.

Verder kan de minister niet anders dan nog maar eens bevestigen dat hij het ten volle eens is met de bemerking dat de taak van het Agentschap voor Buitenlandse Handel zo beperkt mogelijk dient te worden gehouden. De absolute kern van het gebeuren ligt dus hoe dan ook op gewestelijk niveau. Hij zal, als Vlaams minister bevoegd voor economie, het algemeen buitenlands beleid en de buitenlandse handel, aan het Agentschap dan ook niets meer geven dan wat dat Agentschap rechtens toekomt.

Met betrekking tot de kwestie van de gegevensbestanden herhaalt de minister insgelijks dat hij niet de mening toegedaan is dat deze functie integraal naar het Agentschap moet gaan. Hij is er integendeel van overtuigd dat Vlaanderen dit zelf perfect

aankan. De informatie die via het systeem van het Vlaamse e-government verspreid zal worden, zal trouwens per definitie ter beschikking van alle geïnteresseerden staan. Daarbij moet echter wel duidelijk zijn dat dit gegeven door de verschillende partners op dezelfde wijze zal moeten worden ingevuld. Eenieder moet met andere woorden vrij over elkaars informatie kunnen beschikken. Dienaangaande zou uit de recentste contacten met de bevoegde Waalse minister moeten blijken dat men er daaromtrent bezuiden de taalgrens eenzelfde mening op nahoudt.

Afsluitend herhaalt de minister dat hij, door de consensus tussen de gewesten, de komst van het Agentschap voor Buitenlandse Handel bijzonder rustig tegemoet ziet. De gewestelijke eensgezindheid zal er immers voor zorgen dat alles volkomen ordentelijk ingevuld zal worden. Wat op zijn beurt absoluut elke poging tot bevoegdheidsuitbreiding van het Agentschap voor Buitenlandse Handel in de weg zal staan.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet "houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten met betrekking tot de oprichting van een Agentschap voor Buitenlandse Handel" aangenomen met zeven stemmen tegen vijf.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen met zeven stemmen tegen vijf.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd wordt het ontwerp van decreet tenslotte eveneens aangenomen met zeven stemmen tegen vijf.

De verslaggever,

De voorzitter,

Patrick HOSTEKINT Luc VAN DEN BRANDE
